

Závěrečná zpráva k poskytnuté dotaci v oblasti sociálních služeb v roce 2023

Název projektu: Odlehčovací služby Cesty domů
Donátor: Městská část Praha 3
Příjemce: Cesta domů, z. ú.
Heleny Kočvarové 1583/1, 140 00 Praha 4 - Michle
IČ: 265 28 843

Stručná anotace projektu

Cesta domů je nezisková organizace, která se od roku 2001 zabývá komplexní pomocí umírajícím a jejich rodinám. Cílem organizace je zlepšit v České republice podmínky péče o umírající, jejichž poslední chvíle jsou často doprovázeny utrpením, osamělostí a ztrátou lidské důstojnosti. Cesta domů usiluje o dosažení tohoto cíle jak prostřednictvím poskytování přímé komplexní pomoci umírajícím, vážně nemocným a jejich rodinám, tak snahou o zlepšení postoje společnosti ve vztahu k umírajícím a k umírání jako takovému.

V oblasti přímé pomoci, která je předmětem realizace projektu, poskytujeme kromě dalších **odlehčovací služby**. Prostřednictvím odlehčovacích služeb jsme lidem, kteří umírají nebo trpí nevléčitelnou nemocí v pokročilém stadiu, nápomocni v zachování přirozených vazeb a umožňujeme jim žít v prostředí, na které jsou zvyklí. Využití terénních odlehčovacích služeb pečujícím umožňuje získat při péči o blízké v domácím prostředí pravidelný čas pro sebe, což je často nezbytnou podmínkou pro zvládnutí tak náročné práce jako péče o umírajícího a těžce nemocného blízkého člověka.

Hodnocení realizace projektu

Odelehčovací služby byly i v roce 2023 významnou součástí portfolia služeb Cesty domů. Hlavním cílem služby bylo poskytnout odbornou i lidskou pomoc umírajícím, těžce nemocným a jejich blízkým. Pomáhali jsme tak klientům při sebeobsluze (oblékání, stravě, hygieně apod.), v kontaktu s vnějším světem (doprovod k lékaři, procházky apod.) a podporovali jsme je v aktivizačních činnostech (společná četba, zpěv, povídání apod.). Pečujícím pak byla nabídnuta možnost odpočinku či volného času – mohou se dospat, zařídít své věci, věnovat se svým zálibám apod. Více než polovina klientů odlehčovacích služeb byla zároveň v péči zdravotnického týmu domácího hospice Cesty domů.

V lednu 2020 zahájila Cesta domů poskytování odlehčovací služby také v pobytové formě. Ve svém sídle na adrese Heleny Kočvarové 1583/ 1, Praha 4 provozujeme pobytovou odlehčovací službu pro těžce nemocné a umírající klienty ve čtyřech jednolůžkových

pokojích v nepřetržitém provozu. Pečující si tak mohou odpočinout delší čas v jednom kuse. Doba pobytu je od minimálně dvou nocí do maximálně několika týdnů v jednom kuse, během kalendářního roku však ne více než 90 dnů pro jednoho klienta. V případě umírajících klientů za nimi dochází zdravotníci mobilního hospice Cesta domů, aby zajistili potřebnou zdravotnickou péči.

Od února 2023 jsme rozšířili v registru sociálních služeb provoz terénní odlehčovací služby i na víkendy a dny státních svátků. V tyto dny jsme kapacitně schopni službu poskytovat pouze lidem v terminálním stadiu života nebo při výrazném zhoršení stavu, kdy si pečující neví s péčí rady a potřebují intenzivní pomoc a podporu.

Realizací projektu se podařilo naplnit následující cíle:

- Podpořit setrvání lidí v pokročilých a konečných stadiích nevléčitelné nemoci v domácím prostředí.
- Podpořit lidi v pokročilých a konečných stadiích nevléčitelné nemoci v péči o sebe.
- Podpořit zachování přirozených rodinných vazeb.
- Umožnit pečujícím členům rodiny odpočinek.

Kvantifikace výsledků projektu (k 30. září)

V roce 2023 byly terénní odlehčovací služby poskytnuty celkem 158 klientům. Těm bylo v rámci 2 919 návštěv věnováno 4 580 hodin přímé péče. Z celkového počtu klientů terénních služeb bylo 9 klientů z MČ Praha 3, tj. 6 %. Průměrný věk klientů 77 let.

Pobytové odlehčovací služby byly poskytovány ve čtyřech jednolůžkových pokojích, obsazenost pokojů byla 1 048 lůžkodnů. Služba byla poskytnuta celkem 48 klientům, kteří realizovali 106 pobytů. Z celkového počtu klientů byli 2 klienti z MČ Praha 3, tj. 4 %.

Způsob hodnocení projektu

- Základní hodnocení terénních odlehčovacích služeb provádí každý týden koordinátor terénních odlehčovacích služeb na schůzce asistentů a hodnocení pobytových odlehčovacích služeb obdobně na poradách dvakrát měsíčně. Vedoucí odlehčovacích služeb navštěvuje v pravidelném rytmu porady obou týmů, terénního i pobytového. Ředitel a zástupce ředitele dělají základní hodnocení poskytování služeb na týdenní poradě vedoucích služeb přímé péče.
- Další stupeň hodnocení probíhá jednou měsíčně na schůzi celého vedení Cesty domů, jednou za dva měsíce na schůzi správní rady.
- V roce 2023 proběhlo 10 týmových supervizí zaměstnanců terénních odlehčovacích služeb se supervizorem, 8 týmových supervizí zaměstnanců pobytových

odlehčovacích služeb se supervizorem, 2 individuální supervize vedoucí odlehčovací služby, 4 supervize individuální supervize koordinátorky pobytové odlehčovací služby a 5 individuálních supervizí koordinátorky terénní odlehčovací služby. Cílem supervizí je vedle řešení otázek týkajících se týmové práce a těžkostí souvisejících s péčí o klienty i poskytnutí bezpečného prostoru pro reflexi a hledání vhodných řešení v náročných situacích našich klientů. Vedoucí a koordinátorky se ve své supervizi zaměřují na řízení týmu a vedení a koordinaci lidí i klientských rodin. Každý asistent může v případě potřeby využít 2x za rok také individuální supervizi. Vzhledem k pravidelným a častým týmovým supervizím ale tuto možnost asistenti využívají jen ve výjimečných případech.

- Zpětnou vazbu u terénních odlehčovacích služeb získáváme přímo od klientů strukturovanými rozhovory, vedenými vedoucím nebo koordinátorem služby v pravidelných intervalech (po prvních 3 měsících, pak po půl roce, u dlouhodobé péče 1x za rok), a dále z dotazníků vyplněných rodinami a klienty. U pobytové služby mohou po jejím ukončení klienti spolu se svými rodinami také vyplnit zpětnovazební dotazník. Vyplňování dotazníků je dobrovolné a např. u klientů s omezenou krátkodobou pamětí je vyplnění zpětnovazebního dotazníku mimo jejich možnosti. Proto vedoucí a koordinátorka pobytové služby průběžně monitorují spokojenost klientů formou neformálních rozhovorů.

Pokračování a udržitelnost projektu

Službu poskytujeme nepřetržitě od roku 2003 a plánujeme ji realizovat i v příštích letech, neboť je klíčovou součástí celkové péče o umírající, těžce nemocné a jejich blízké. Budeme se i nadále snažit o kvalitativní a odborný rozvoj týmu, který odlehčovací služby poskytuje a nadále poskytovat odlehčovací služby v pobytové i terénní formě.